

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om förslag till nationell förteckning över invasiva främmande arter, dnr KN2023/03476

Er beteckning: KN2023/03476

Sammanfattning

Länsstyrelsen Västra Götaland (Länsstyrelsen) ser positivt på förslaget då det reglerar arter som har eller kan komma att ha en stor negativ påverkan på ekosystemen i vårt län.

Regleringarna för de föreslagna arterna samt ändringar i förordningen kommer innebära en ökad arbetsbelastning för Länsstyrelsen, med ökade behov av resurser. Länsstyrelsen ser även ett behov av ökad vägledning från Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket. På samma sätt kommer vägledning från Länsstyrelsen efterfrågas av våra kommuner.

Länsstyrelsen ser behov av förtydliganden och justeringar i de föreslagna förändringarna i förordningen (2018:1939) om invasiva främmande arter. Särskilt gäller det tydliggörande av 1. ansvar för fastighetsägare, nyttjanderättsinnehavare eller den som på annat sätt har rådighet över fastigheten, samt 2. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndighetens respektive Länsstyrelsens ansvar för hanteringsåtgärder.

Länsstyrelsen tillstyrker de föreslagna arterna. Länsstyrelsen anser dock att den amerikanska hummern ej bör undantas från förbud enligt 7a §, eftersom Länsstyrelsen anser att detta kan öka risken för spridning och utsättning i naturen. Länsstyrelsen önskar också mindre förändringar i geografiska områden; dels för reglering av spärroxbär, dels för prioritering av åtgärder mot mink, samt förtydliganden för vissa arter.

Det vore önskvärt om följande *akvatiska* arter behandlades i kommande tillägg av nationella förteckningen: stillahavsstron, filtsjöpunng, större rovmärsla, småprickig penselkrabba samt

blåskrabba. I landmiljöer ser Länsstyrelsen en spridning av ett stort antal arter i länet, och risk för spridning av många fler. Länsstyrelsen anger inte i detta svar några förslag till ytterligare enskilda arter i landmiljöer som bör ingå i en nationell förteckning, men ser ett behov av att snarast utreda och reglera ytterligare arter.

Del 1: Naturvårdsverkets och Havs- och vattenmyndighetens förslag till nationell förteckning samt tillhörande författningsändringar

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen förstår det som att de föreslagna justeringarna av 31 och 42 §§ avser att förtydliga fastighetsägares, nyttjanderättsinnehavares eller andra med rådighet över fastigheters ansvar att utföra åtgärder mot reglerade arter som finns på fastigheten. De nu föreslagna paragraferna kan tolkas som att detta ansvar endast finns då Länsstyrelsen tagit beslut om utrotnings- respektive hanteringsåtgärder på den aktuella fastigheten. Länsstyrelsen önskar att det i förordningen förtydligas så att det tydligt framgår att fastighetsägare, eller den med rådighet över en fastighet, ansvarar för att utföra åtgärder mot reglerade arter även utan att ett beslut riktas mot deras fastighet.

Många av de landlevande växtarter som föreslås upptas på en nationell förteckning sprider sig i jordbrukslandskapet. I konsekvensanalyserna saknas dock bedömningar av hur lantbrukare och ägare av skogs- och lantbruksfastigheter kan påverkas av förslagen.

Likaså sprids landlevande invasiva växtarter idag i stor utsträckning med jordmassor. Länsstyrelsen ser därför positivt på att transport av massor innehållande växtdelar av exempelvis jättesliden blir förbjuden. Länsstyrelsen ser dock ett behov av tydligare nationella regler och vägledningar kring hur massor/avfall som innehåller reglerade arter ska hanteras. Idag saknas det vägledning om vilka metoder för destruktion som kan accepteras förutom deponering och nedgrävning på den plats där den invasiva arten växer. Exempelvis ser Länsstyrelsen svårigheter för kommunerna att hantera frågan avseende avfall för anläggningsändamål. Det finns inte heller krav på anmälan vid åtgärder mot invasiva arter, eller på

att man måste ange om massorna innehåller invasiva arter vid en anmälan om avfall för anläggningsändamål. Detta medför att tillsynsmyndigheten sällan får den informationen, och det är lätt att frågan missas då kommunerna som regel inte har tillsynen för invasiva arter. Länsstyrelsen ser därför ett behov av att massor som innehåller invasiva arter bör omfattas av förbud alternativt krav på tillstånd eller anmälan om avfallet ska användas för anläggningsändamål. Prövningsnivån bör utgå från var massorna ska hanteras. Då destruktion av arter i massor ofta tar flera år innan de kan återvinnas på ett säkert sätt ser Länsstyrelsen även behov av att dessa ska kunna lagras under mer än tre år innan de klassas som deponi.

Idag ska Länsstyrelsen, liksom andra statliga myndigheter och kommuner som ansvarar för eller utför miljöövervakning, rapportera fynd av arter som finns i unionsförteckningen. Detta arbete utförs av många anställda, när de i sitt tjänsteutövande ser en sådan art. Resultatet av sådan rapportering är positiv, men tar resurser i anspråk. Länsstyrelsen saknar en bedömning av vilken ytterligare arbetsbelastning det innebär att rapportera arter på den nationella förteckningen, särskilt då flera av arterna är vanligt förekommande i länet.

Länsstyrelsen anser inte att det finns ett befintligt nationellt övervakningssystem som fungerar på regional nivå för invasiva arter och önskar lyfta behovet av resurser för att ta fram och driva regionala övervakningsprogram för tidig upptäckt och möjlighet till snabba utrotningsåtgärder.

1. Havs- och vattenmyndighetens och Naturvårdsverkets författningsförslag

1.1 Lag om ändring i miljöbalken (1998:808)

Länsstyrelsen anser fortsatt att 29 kap 2 c § miljöbalken (MB) är otydlig vilket blir problematiskt när Länsstyrelsen ska besluta om att åtalsanmäla eventuella överträdelser. Exempelvis behöver begreppet "hantering" en tydlig definition i sammanhanget för att myndigheter ska kunna visa och bedöma vad som är en otillåten hantering. Det är viktigt att en straffbestämmelse är tydlig för att överträdelser ska kunna lagföras.

1.2 Förordning om ändring i förordningen

7a §: Länsstyrelsen anser att det bör förtydligas om även hybrider med arter på den nationella förteckningen omfattas av förbuden i paragrafen.

7b §: Länsstyrelsen ser att hänvisningen i 7b § till 7a § bör ses över, och hänvisningen till 7a § p 1, 3, 6, 8 tas bort. I dessa delar blir reglerna motsägelsefulla, eftersom ett djur dels får föras in i landet, födas upp och överlåtas, samtidigt som det är en förutsättning att djuret fanns i djurparken innan det fördes upp på förteckningen.

19 §: Länsstyrelsen ser utmaningar när det gäller arbetsbelastningen som följer av denna paragraf. Länsstyrelsen vill därför lyfta behovet av vägledning till statliga myndigheter och kommuner om prioritering för inrapportering. Exempel på det kan vara att prioritera skyddade områden eller andra områden med höga naturvärden. Länsstyrelsen anser att resurser behöver tillsättas för att vi ska kunna uppfylla denna paragraf då arbetsbelastningen riskerar att bli hög.

30a §: Länsstyrelsen tolkar detta som att Länsstyrelsen ska ta beslut om utrotningsåtgärder i det enskilda fallet, exempelvis till en fastighetsägare. Om paragrafen i stället syftar till att Länsstyrelsen exempelvis ska ta beslut om utrotningsåtgärder mot en art i hela eller del av länet – en form av generell föreskrift – krävs bemyndigande, vilket vi inte ser att förslaget innehåller.

31 §: Länsstyrelsen ser behov av förtydliganden av denna paragraf, särskilt första stycket. Så som den är formulerad i nuläget tolkar Länsstyrelsen det som att fastighetsägare, eller den som har rådighet över en fastighet, ansvarar för invasiva arter som finns på fastigheten endast om Länsstyrelsen fattar ett beslut om det. Länsstyrelsen menar dock att fastighetsägare eller annan med rådighet över fastigheten har ansvar för de arter som finns på fastigheten oavsett om ett beslut om åtgärder fattas av Länsstyrelsen eller inte. Om paragrafen syftar till att utrotningsåtgärder ska omfatta exempelvis hela eller delar av länet, en form av föreskrift, behöver Länsstyrelsen bemyndigande för att fatta ett sådant beslut.

Länsstyrelsen önskar att det i förordningen tydligt framgår att fastighetsägare, eller den med rådighet över en fastighet, ansvarar för att utföra åtgärder mot reglerade arter även utan att ett beslut om utrotningsåtgärd vidtas på en fastighet.

Naturvårdsverket har i sin tillsynsvägledning på sin hemsida angett att Länsstyrelsen har flera viktiga roller, både som tillsynsmyndighet och som ansvarig för utrotning och hantering. Som Länsstyrelsen förstår det kan utrotningsåtgärder hanteras i två olika spår, antingen som ett tillsynsärende med stöd av 26 kap. 9 § MB samt EU-förordning 1143/2014, eller som ansvarig myndighet för utrotningsåtgärder med stöd av 30 – 31 §§. Naturvårdsverket har i sin ovannämnda vägledning förespråkat tillsynsspåret eftersom fastighetsägare har ett ansvar att bekämpa invasiva främmande arter på den egna fastigheten. I remissförslaget behandlas inte dessa två spår utan endast länsstyrelsens roll som ansvarig myndighet för utrotningsåtgärder.

Länsstyrelsen önskar ett förtydligande om avsikten är att utrotningsåtgärder huvudsakligen ska beslutas med stöd av 30 – 31 §§ som ett led i att länsstyrelsen är ansvarig myndighet för dessa åtgärder, i stället för att länsstyrelsen som tillsynsmyndighet utövar tillsyn med stöd av 26 kap. 9 § MB samt EU-förordning 1143/2014.

36a §: Länsstyrelsen bedömer att Länsstyrelsen enbart kan besluta om detta i det enskilda fallet, exempelvis att länsstyrelsen själva eller en fastighetsägare inte ska vidta utrotningsåtgärder mot en art på en viss plats. Länsstyrelsen ser inte att förslaget innehåller ett bemyndigande.

42 §: Länsstyrelsen önskar att denna paragraf förtydligas. Länsstyrelsen bedömer att fastighetsägare, eller annan med rådgighet, har ansvar för de arter som finns på fastigheten oavsett om ett beslut om åtgärder på fastigheten fattas av Länsstyrelsen eller inte. Vem som är ansvarig för att genomföra beslutet kommer att framgå av Länsstyrelsens beslut. Om paragrafen syftar till att hanteringsåtgärder ska omfatta exempelvis hela eller delar av länet, en form av föreskrift, behöver Länsstyrelsen bemyndigande för att fatta ett sådant beslut.

Länsstyrelsen föreslås ansvara för utrotningsåtgärder inom vatten som ingår i ett öppet vattensystem samt i vatten som inte tillhör en fastighet. Det är bra att Länsstyrelsen får mandat att genomföra åtgärder. Med detta ansvar bör komma en ökad finansiering med hänsyn till länets storlek och omfattningen av problemen med invasiva arter i vattensystemen.

Länsstyrelsen önskar ett förtydligande kring vad som menas med ”öppna vattensystem” och vatten som inte tillhör någon fastighet. I Västra Götaland finns flertalet fastigheter som faller under outrett

vatten där det är resurskrävande att utreda vem fastigheten tillhör. Ska dessa fastigheter falla under Länsstyrelsens ansvar?

45 §: Länsstyrelsen vill lyfta att det behövs tillsynsvägledning om återställandeåtgärder, exempelvis kring huruvida Länsstyrelsen ansvarar för återställandeåtgärder på privat mark och hur detta ska hanteras med hänsyn till statsstödsreglerna.

Länsstyrelsen ser också att länsstyrelserna behöver ytterligare resurser för att genomföra återställandeåtgärder, om fler sådana ska genomföras som en följd av den nationella förteckningen.

58 §: Paragrafen bör avslutas med att "Beslut enligt första och andra stycket ska gälla omedelbart, även om det överklagas."

Denna bestämmelse skulle dock kunna överföras till miljöbalken eftersom den rör tillsyn enligt miljöbalken, se exempelvis motsvarande skrivning i 26 kap. 13 b § MB för gränsöverskridande avfallstransporter.

59 §: Länsstyrelsen önskar ett förtydligande om denna paragraf föreslås för att rättelse på den felandes bekostnad ska kunna beslutas enligt 30 - 31 och 42 §§. Det är otydligt om Länsstyrelsens ansvar för utrotningsåtgärder ska hanteras som en tillsynsåtgärd alternativt en utrotningsåtgärd som myndigheten är ansvarig för. Se resonemang under 31 § ovan.

Bilaga

Länsstyrelsens synpunkter på urval av arter och föreslagna bestämmelser om dessa finns i respektive avsnitt till Naturvårdsverkets respektive Havs- och vattenmyndighetens förslag till nationell förteckning (Del 2 respektive Del 3 i detta remissvar).

2. Bakgrund

2.1

Länsstyrelsen ser positivt på att förändringar i förordningen för invasiva främmande arter förtydligar att en art antingen ska omfattas av utrotnings- eller hanteringsåtgärder, och att risken för att en art hamnar i en "gråzon" därmed tas bort.

3. Förslag om generella regleringar för arter

3.2

Länsstyrelsen instämmer med Naturvårdsverket om att det är tydligare att uttryckligen skriva ut bestämmelser för nationellt listade arter, än att hänvisa till bestämmelserna i EU-förordningen. Länsstyrelsen ser dock att detta ändå görs i flera paragrafer i den svenska förordningen, vilket gör förordningen svårare att tolka än nödvändigt.

3.4

Enligt förslaget kan tillstånd ges till annan verksamhet, om det är nödvändigt av tvingande hänsyn till allmänintresset. Länsstyrelsen saknar exempel på sådana allmänintressen och vilka arter som kan omfattas av detta.

3.5

Till nödgärder för arter som inte är reglerade men klassade som invasiva och nya för Sverige behöver riktade medel avsättas på nationella myndigheter, som länsstyrelserna kan använda för snabb hantering.

3.6

Länsstyrelsen ser positivt på detta förslag, och vill tillägga att vi gärna ser en mer frekvent uppdatering av planen än var sjätte år, eftersom läget snabbt förändras både i spridningen av arter, kunskaperna om dem och om lämpliga åtgärder mot dem.

3.7

Även om medborgarforskningen ger mycket information om arters spridning sker detta främst när en art redan har spridit sig så mycket att snabb utrotning är uteslutet. Länsstyrelsen anser inte att det finns ett befintligt nationellt övervakningssystem som fungerar på regional nivå för tidig upptäckt av invasiva arter och önskar lyfta behovet av medel för att ta fram och driva regionala övervakningsprogram för tidig upptäckt och möjlighet till snabba åtgärder och utrotning. Detta gäller särskilt i vattenmiljöer.

Resurser och utveckling av standardiserade övervakningsmetoder för invasiva arter i den befintliga regionala miljöövervakningen för att inkorporera invasiva arter vore önskvärt.

I landmiljöer saknas i dagsläget regional miljöövervakning på den typ av mark som invasiva arter oftast påbörjar sin spridning på: tätorts- och infrastrukturnära marker, ofta utan höga naturvärden. När invasiva arter hittas i miljöövervakningen, exempelvis i slätterängar eller våtmarker, är arten vanligtvis redan väl spridd i landskapet. Det bör därför särskilt undersökas om befintlig medborgarforskning är tillräcklig för tidig upptäckt av invasiva arter i landmiljöer, om denna bör utvecklas eller om det bör införas övervakningsprogram.

Länsstyrelsen ser också att det försvårar i vår kommunikation med framför allt allmänheten att det finns två inrapporteringsystem för invasiva arter: Rappen.nu och Invasivaarter.nu. Helst vill Länsstyrelsen kunna hänvisa till endast Invasivaarter.nu i vårt arbete, även om Rappen.nu i övrigt fyller en viktig funktion för insamling av fynd av alla akvatiska arter och inte bara invasiva.

3.9

Länsstyrelsen ser positivt på att 30 § i den svenska förordningen förtydligas, och att en ny 30 a § införs, för att säkerställa att alla arter hanteras antingen genom utrotningsåtgärder eller hanteringsåtgärder. Det kommer dock fortsatt krävas tydlig vägledning från ansvariga myndigheter om vilka arter som bedöms vara etablerade i landet (och därmed omfattas av hanteringsåtgärder) och vilka arter som ska omfattas av kravet på skyndsamma utrotningsåtgärder.

Justeringen av 19 § i den svenska förordningen uppges i remissen förtydliga att vår underrättelseskyldighet ska gälla nya förekomster av arter i miljön vilka tidigare inte varit kända inom landet eller har rapporterats som utrotad enligt artikel 17.4 i EU-förordningen. Så som förslaget är skrivet läser vi det dock som att vi, och andra statliga myndigheter och kommuner som ansvarar för eller utför miljöövervakning, fortsatt ska underrätta Naturvårdsverket respektive Havs- och vattenmyndigheten om förekomster av arter som finns i unionsförteckningen samt, hädanefter, arter som finns i den nationella förteckningen. När det gäller arter som inte tidigare har funnits i landet eller som har utrotats ska sådan underrättelse göras skyndsamt. Eftersom rapporteringen av arter från statliga myndigheter och kommuner är en arbetsuppgift som, i varje enskilt fall, är liten men som omfattar många anställda, är det viktigt att lagstiftningen är tydlig och inte öppen för olika tolkningar, som nu är fallet. Länsstyrelsen anser att Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndighetens tolkning av lagtexten bör förtydligas, alternativt

att lagtexten justeras så att den överensstämmer med de ansvariga myndigheternas tolkning.

Länsstyrelsen ska, enligt 31 §, vara ansvarig för att verkställa beslut om utrotningsåtgärder i öppna vattensystem. Länsstyrelsen ser ett behov av en definition av vad öppna vattensystem är, för marina respektive limniska vatten. I underlaget beskrivs *öppna vattensystem* för flera arter bland annat under utrotningsåtgärder för Amerikansk hummer som "havet", men begreppet används även i texten för hantering av vattenpest som är en limnisk art i Västra Götaland. I Västra Götaland finns flertalet fastigheter som faller under outrett vatten där det är resurskrävande att utreda vem fastigheten tillhör. Ska dessa fastigheter falla under Länsstyrelsens ansvar?

Länsstyrelsen framför ytterligare synpunkter avseende 30-31 §§ på sidan 4-5 i detta remissvar.

3.10

Genom den föreslagna ändringen av 42 § i får Länsstyrelsen ansvar för att besluta om hanteringsåtgärder för arter i den nationella förteckningen. Vi tolkar det som att det sker genom beslut i det enskilda fallet. Med bakgrund mot den stora spridning av flera av arterna som finns i Västra Götaland, och de stora skador de orsakar eller riskerar att orsaka på områden med höga naturvärden, ser vi stora utmaningar i denna hantering. Vi bedömer att antalet beslut kommer att stå i direkt proportion till de resurser som finns tillgängliga för tillsyn. För att ge effekt i naturen innebär det att avsättningen av resurser till tillsyn av invasiva arter behöver bli proportionerlig med de hanteringsåtgärder som de centrala myndigheterna och Länsstyrelsen ser behov av, enligt hanteringsprogrammen. I dagsläget finns inga sådana resurser särskilt avsatta, och det finns en risk för att tillsynen mot invasiva arter prioriteras ned då denna tillsyn sällan bedöms som akut.

Vidare ser Länsstyrelsen att det finns en otydlighet kring vad som gäller i de fall som Länsstyrelsen inte beslutar om hanteringsåtgärder i det enskilda fallet.

För att kunna genomföra det som avses genom lagstiftningen om hanteringsåtgärder ser Länsstyrelsen att det är avgörande att tydliga och funktionella hanteringsprogram och föreskrifter om

hanteringsåtgärder kommer på plats snarast efter att lagstiftningen träder i kraft.

Slutligen vill vi även under denna punkt understryka att begreppet *öppna vattensystem* behöver definieras.

Länsstyrelsen framför ytterligare synpunkter avseende 42 § på sidan 5 i detta remissvar.

3.11

Länsstyrelsen ser ett behov av ytterligare vägledning om återställandeåtgärder; i vilka fall sådana kan bli aktuella, och hur de bäst kan genomföras. Detta gäller särskilt i de fall Länsstyrelsen förväntas genomföra återställandeåtgärder i områden som Länsstyrelsen inte har rådighet över.

Länsstyrelsen framför ytterligare synpunkter avseende 45 § på sidan 5 i detta remissvar.

3.12

Då Länsstyrelsens ansvar som tillsynsmyndighet utvidgas till att även omfatta arter på den nationella förteckningen kommer ytterligare resurser att behövas för genomförande av tillsynen. Länsstyrelsens arbete är också beroende av att motsvarande medel avsätts på de ansvariga myndigheterna, för tillsynsvägledning.

Del 2: Naturvårdsverkets förslag till nationell förteckning över landlevande invasiva främmande arter

Allmänna synpunkter

För att Länsstyrelsen ska kunna ta fram en långsiktig planering med prioriteringsordning för avfallshantering anser Länsstyrelsen att frågan bör hanteras i lagtext alternativt beskrivas i Naturvårdsverkets vägledning. Hanteringsåtgärder för exempelvis blomsterlupin som har en stor spridning på ytor där byggnation är aktuell kan leda till ökade kostnader för byggsektorn i samband med avfallshantering. Vi delar Naturvårdsverkets syn att olika åtgärder kan vara acceptabla i olika län beroende på spridningen. Vi ser dock att det är viktigt att det på nationell nivå utreds och tydliggörs hur jordmassor innehållande invasiva arter ska hanteras. I utredningen bör ingå vilka åtgärder som är nödvändiga i avfallshantering av jordmassor för att minimera spridningen, och vilka åtgärder som kan vara acceptabla utifrån ett nyttokostnadsperspektiv.

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag från förbuden om att använda kemiska bekämpningsmedel för att förhindra introduktion, etablering och spridning av invasiva främmande arter enligt 2 kap. 38 a § förordningen om bekämpningsmedel. Växtskyddsmedel är i vissa fall den enda ekonomiskt försvarbara metoden vi känner till för att bekämpa exempelvis jättesliden. Processen att få tillstånd eller dispens är ofta krånglig, tidskrävande och kostsam för både sökanden och för kommunerna som har prövningsansvaret. Dessutom gör olika kommuner olika tolkning av regelverket. Möjligheten att meddela föreskrifter om undantag från förbuden bör därför prioriteras av den ansvariga myndigheten i samband med att den svenska förteckningen antas och fler arter omfattas av förbuden, däribland jättesliden.

1. Urvalet av de landlevande arterna

Det finns många arter som redan nu utgör problem i svensk natur som inte ingår i förslaget till nationell förteckning, trots att det finns belägg för deras invasivitet. Därtill kommer arter där vi känner till risken för invasivitet men där arten ännu inte fått spridning i naturen. Länsstyrelsen är positiv till att de arter som nu föreslås ingår i en nationell förteckning. Länsstyrelsen ser dock att det är en

brist att inte fler arter som vi nu skulle ha möjlighet att stoppa innan de fått stor spridning ingår i förteckningen. Om sådana arter tillåts sprida sig kommer det både medföra stor skada på vår natur och omfattande kostnader för bekämpning i framtiden, när arterna hunnit breda ut sig i ännu större omfattning. Det blir betydligt mer kostnadseffektivt att stoppa dessa arter nu, för såväl myndigheter som privatpersoner. Länsstyrelsen ser därför ett behov av att snarast komplettera den nationella förteckningen med fler arter.

1.4

Länsstyrelsen ser behov av förtydliganden när det gäller användning av begreppet *hanteringsåtgärder*. Begreppet används dels för Naturvårdsverkets och Havs- och vattenmyndigheten hanteringsåtgärder, vilka, som Länsstyrelsen tolkar det, är geografiskt generella – de gäller alltså i hela eller del av landet. Begreppet används också för de åtgärder som Länsstyrelsen beslutar om, vilka är geografiskt specifika, och kan knytas till exempelvis en fastighet.

2. Regleringen art för art

2.1. Blomsterlupin och sandlupin

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget för dessa arter.

Blomsterlupin är väl spridd i hela Västra Götaland (knappt 4 500 fynd sedan 2019), medan sandlupin endast förekommer på ett fåtal platser. Länsstyrelsen ser positivt på hanteringsåtgärder för blomsterlupin och utrotning av sandlupin. Att kartlägga förekomster av arterna och ta fram långsiktiga prioriteringsordningar för insatser, avfallshantering och återställandeåtgärder samt genomförande av dessa innebär dock ytterligare behov av resurser för Länsstyrelsen.

Det bör tydligt framgå om regleringen även omfattar hybrider av arterna.

2.2. Jättesliden: parkslide, jätteslide och hybridslide

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget för dessa arter.

Länsstyrelsen ser dock svårigheter att kontrollera andra stycket i undantagen, och ser därmed ett behov av tillsynsvägledning.

Naturvårdsverket anger att bestånd som sprider sig mer än 50 cm per år, eller växer längs vatten, gång-, cykel-, bil- eller järnväg ska utrotas. Länsstyrelsen motsätter sig inte denna bedömning, då åtgärder mot jättesliden är önskvärda i större utsträckning än idag för att stoppa artens spridning. Länsstyrelsen vill dock påpeka att det innebär att en mycket stor andel av bestånden i Västra Götalands län ska bekämpas. Av drygt 7 500 rapporterade fynd i Artportalen av jättesliden i länet sedan år 2019 (observera att ett bestånd kan vara rapporterat flera gånger) är vår bedömning att en majoritet utgör sådana bestånd. De bestånd som inte bör bekämpas är vanligtvis sådana som står i privatpersoners trädgårdar, vilka ofta inte finns registrerade i Artportalen. Om Länsstyrelsen ska utföra tillsyn på samtliga bestånd som bör utrotas innebär det en mycket stor arbetsinsats, vilket kommer ta stora resurser i anspråk.

För att möjliggöra mer storskalig bekämpning av jättesliden behöver vägledningen för användning av glyfosat mot arterna förtydligas. Preliminärt har injektion av glyfosat visat goda resultat, och injektion av glyfosat bör därför prövas för godkännande hos kemikalieinspektionen. Se även Länsstyrelsens synpunkter om undantag från förbuden mot användande av växtskyddsmedel under stycket "Allmänna synpunkter" på sidan 11.

2.3. Vresros

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget för denna art, men önskar förtydliganden enligt nedan.

Länsstyrelsen efterfrågar förtydliganden gällande regleringen av vresros, särskilt kopplat till handeln. Eftersom det finns en stor mängd sorter inom den så kallade rugosa-gruppen av rosor, som är hybrider av olika grad med *Rosa rugosa*, behöver det klargöras om samtliga eller vissa hybrider omfattas av regleringen eller ej. Variationen inom rugosa-gruppen är stor, och många sorter har nedsatt fertilitet och spridningsförmåga och har inte ett invasivt beteende. Det finns dock skillnader både i spridningsbenägenhet och osäkerhet kring sortäktighet över tid. För att Länsstyrelsen ska kunna utföra tillsyn på arten behöver vägledningen från Naturvårdsverket vara tydlig och arten möjlig att bestämma på utseende (morfologi).

I Västra Götaland är vresrosen mycket spridd (drygt 2 000 rapporterade fynd sedan 2019), och orsakar stora skador på naturvärdena särskilt i kustbandet. Länsstyrelsen har utfört åtgärder mot vresros i några utvalda områden under ett antal år. Med vår

erfarenhet ser Länsstyrelsen att åtgärder mot vresros är förhållandevis dyra, och vill därför särskilt belysa de behov av resurser som behövs om vresrosen ska bekämpas i exempelvis skyddade områden.

Under 1970–1980-talen förespråkade statliga rådgivare, exempelvis inom programmet NYL (Nya inslag i landskapet) plantering av bland annat vresros i lähäckar och som växt i landskapet. En del lantbrukare följde dessa råd, i god tro att de gjorde något positivt för naturen och den biologiska mångfalden. Länsstyrelsen ser gärna förslag som lättar den ekonomiska bördan för dessa lantbrukare, såsom görs för minkfarmar och innehavare av gröna tak. Länsstyrelsen saknar konsekvensanalyser för lantbrukare, och även en problematisering av att myndigheter tidigare uppmuntrat till plantering av vresros.

2.4. Kaukasiskt fetblad och sibiriskt fetblad

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att förekomster i miljön föreslås omfattas av utrotningsåtgärder. I Västra Götaland finns cirka 400 fynd rapporterade av kaukasiskt och sibiriskt fetblad. Länsstyrelsen ser dock svårigheter i att kontrollera undantagen för dessa arter, och ser därmed ett behov av tillsynsvägledning.

Länsstyrelsen ser också praktiska utmaningar i att sedum- och vegetationstak innehållande arterna får fortsätta säljas och anläggas under ytterligare tre års tid, då det kan innebära ytterligare spridning av arterna i naturen. Det är av stor vikt att konsumenter informeras om lagstiftningen och att de kan behöva lägga resurser på att bekämpa arterna om de sprider sig från taken till deras omgivande marker. Det bör även utredas om staten i stället bör ersätta producenter och återförsäljare för dessa lager, och destruera dem.

Med stöd av principen om att förorenaren ska betala anser Länsstyrelsen att det bör tydliggöras att även fastighetsägare med gröna tak där dessa växter ingår ansvarar för att växterna inte sprider sig från de gröna taken, även om de tillåts växa där.

2.5. Strandkotula

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att förekomster bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

2.6. Spärroxbär

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget för denna art, men önskar justeringar enligt nedan.

I Västra Götaland är spärroxbär väl spridd men troligen gravt underrapporterad, då den är en mycket vanlig trädgårdsväxt. Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att ha med spärroxbär på den nationella förteckningen, men inte den geografiska avgränsningen för förbuden. Västergötland har små och unika alvarmarker, som ännu inte påverkats av spärroxbär. I exempelvis Kinnekulle finns arten bara rapporterad i två områden, varav det ena i naturreservatet Österplana hed och vall, som hyser fastlandets största alvar. I området runt Skogastorp naturreservat, som hyser Öja hed och Högstena alvar, finns inga spärroxbär rapporterade. Med kunskapen om den stora skada spärroxbär orsakar på Ölands alvar, och för att kunna genomföra kostnadseffektiva åtgärder innan arten sprider sig i alvarmarker i vårt län, ser Länsstyrelsen det som prioriterat att inte få in spärroxbär i dessa områden. Länsstyrelsen vill därför förorda möjligheten att även ha med dessa områden i en nationell handlingsplan, med möjlighet att besluta om hanteringsåtgärder inom avgränsade geografiska områden runt alvarmarker även i Västra Götalands län.

2.7. Kanadensiskt gullris och höstgullris

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget för dessa arter. Detta är en av de artgrupper som Länsstyrelsen har sett störst spridning av i Västra Götaland under senare år, och länet har knappt 3 000 rapporterade fynd av arterna sedan 2019.

Det framgår inte tydligt om hybrider omfattas av reglerna för den nationella förteckningen. Det är därför oklart om hybrider mellan dessa två arter omfattas av regleringen. På grund av hög grad av hybridisering och med det svårigheter att artbestämma arterna bedömer Länsstyrelsen att hybrider bör omfattas av reglerna för dessa arter.

2.8. Mink

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget för denna art. Länsstyrelsen ser positivt på ambitionen att utrota minken, och på att genomföra insatser mot arten nationellt. I Västra Götaland finns minken spridd i hela länet, med viss viktning mot kustområdet i väst samt Vänerns stränder. Länsstyrelsen har förståelse för att det är mest

kostnadseffektivt att bekämpa mink på öar, men ser gärna en möjlighet att även inkludera vissa prioriterade fågelsjöar i insatserna.

3. Konsekvensutredning

Förslaget är ambitiöst när det kommer till att fastighetsägare, eller annan med särskild rätt, ska hindra att befintliga förekomster av nu föreslagna växter växer eller sprider sig. I praktiken innebär det att samtliga växter, som minsta insats, ska slås av innan blomning för att stoppa ytterligare fröspridning. Detta behöver dessutom upprepas flera gånger per år eftersom de ofta skjuter nya skott under en växtsäsong. När det gäller exempelvis blomsterlupin och kanadensiskt gullris, som är vida spridda i vårt län, så innebär det en arbetsinsats som för större markägare, offentliga väghållare och förvaltare av skyddad natur är mycket stor. Länsstyrelsen saknar kostnadsberäkningar för dessa grupper. Därtill kommer generella behov av kostnadsberäkningar över lång tid, då fröspridning ändå kommer att fortsätta eller fröbanken är långlivad, vilket innebär behov av kontinuerlig skötsel över överskådlig framtid i vissa områden.

Många av de landlevande växtarter som föreslås regleras sprids i stor omfattning inom jordbrukslandskapet, och ägare av skogs- och lantbruksfastigheter kan se stora arealer påverkas av invasiva arter, med stora kostnader som följd. Länsstyrelsen saknar konsekvensutredningar för lagstiftningens påverkan på lantbrukare och ägare av skogs- och lantbruksfastigheter.

Länsstyrelsen ser att det i kommande hanteringsplaner bör finnas tydliga riktlinjer för hur områden och åtgärder ska prioriteras, dels för att ge stöd i tillsynsutövningen, dels för att underlätta kommunikation med enskilda om varför olika marker hanteras olika. Detta är viktigt för att upprätthålla legitimiteten för lagstiftningen.

För kommunerna anges det som avgörande med stöttning från länsstyrelserna, särskilt i fråga om lämpliga åtgärder. Länsstyrelsen vill här särskilt påpeka att för att Länsstyrelsen ska kunna ge kommunerna en god stöttning behöver Länsstyrelsen i vår tur motsvarande stöttning från Naturvårdsverket.

I konsekvensutredningens sammanställning av kostnader uppges indikationer för kostnader för de olika arterna. Länsstyrelsen ser inte dessa kostnader som rimliga för utrotning, ens som indikationer, med nuvarande utbredning hos flera av arterna.

Särskilt gäller detta arterna vresros och kanadensiskt gullris, och eventuellt parkslide, där Länsstyrelsen bedömer att kostnaderna som anges i tabellen på sidan 48 eventuellt skulle räcka till att utrota arterna i vårt län, men inte i hela landet. I sammanhanget vill Länsstyrelsen också lyfta att det ofta är dyrare för Länsstyrelsen att bekämpa arter, jämfört med privatpersoner, både då Länsstyrelsen ofta utför åtgärder i känsliga miljöer vilket ställer särskilda krav på metodval och försiktighet, och för att Länsstyrelsen oftare vill välja åtgärder som ger resultat på kort tid. Länsstyrelsen kan mer sällan "låsa upp" oss på långsiktig bekämpning, då Länsstyrelsen inte kan planera budget för åtgärder i flera år, även om sådan bekämpning kan vara billigare totalt sett.

Länsstyrelsen delar bedömningen att regleringen förväntas ge ökade kostnader för länsstyrelserna, främst i form av mer personal för att hantera den större arbetsbördan. För att ge en bild av storleken på behoven kan det vara lämpligt att se på utbredningen av arterna i gällande lagstiftning, jämfört med utbredningen hos arter som föreslås i den nationella förteckningen. Västra Götalands län har drygt 20% av de totala rapporterade fynden av föreslagna landlevande växtarter i Artportalen (19 000 av 93 500 fynd sedan 2019). Detta kan sättas i relation till utbredningen av EU-listade arter där Västra Götaland har 8 300 rapporterade fynd under samma period. Till detta kommer att arterna, såväl de nu föreslagna och de EU-listade, är kraftigt underrapporterade.

Del 3: Havs- och vattenmyndighetens förslag till nationell förteckning över vattenlevande invasiva främmande arter

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen i Västra Götaland ser mycket positivt på de första föreslagna akvatiska invasiva arterna till en nationell förteckning men anser att vissa arter bör kompletteras till nationella förteckningen framöver utifrån klassificering av invasivitet och förekomster i vårt och andra läns vatten.

Förslaget kommer medföra en ökad arbetsbelastning och behov av större budget för Länsstyrelserna och Havs- och vattenmyndigheten. För Länsstyrelsens del ser vi att denna ökade arbetsbelastning kommer innefatta många riktade informationsinsatser till specifika branscher och enskilda, tillsyn och framtagande av beslut för hanterings- och utrotningsåtgärder. Länsstyrelserna kommer ha ett ökat behov av vägledning från Havs- och vattenmyndigheten.

Utöver det som står i remissen anser vi att det behövs en riktad satsning, och resurser för, att ta fram kostnadseffektiva metoder för både utrotningsåtgärder och populationsbegränsningar för akvatiska invasiva arter. Vid upptäckt av arterna som finns som förslag på nationella förteckningen ska Länsstyrelsen skyndsamt besluta om "lämpliga utrotningsåtgärder". Det bör förtydligas om nya utrotningsåtgärder för arter i förslaget ska tas fram via nationell vägledning.

Länsstyrelsen anser inte att det finns ett befintligt nationellt övervakningssystem som fungerar på regional nivå för tidig upptäckt av akvatiska invasiva arter och önskar lyfta behovet av medel för att ta fram och driva regionala övervakningsprogram för tidig upptäckt och möjlighet till snabba åtgärder och utrotning. Detta är framför allt viktigt i kustvattnet där inga naturliga barriärer för spridning finns.

Det behöver vara tydligt var gränserna går för ansvaret av verkställande av utrotningsåtgärder och därför behövs ett förtydligande om vad som avses med "öppet vattensystem" samt "vatten som ej tillhör fastighetsägare". I underlaget hittas flera olika exempel på vad som är öppna vattensystem; sidan 18 under

utrotningsåtgärder för amerikansk hummer där ett öppet vattensystem är "havet", under ansvaret för hanteringsåtgärder på sidan 21 för svartmunnad smörbult är Östersjön exempel på öppet vattensystem. För den limniska arten sjögull står följande: "fastighetsägare som har sjögull i trädgårdsdammar och andra vatten som inte ingår i det öppna vattensystemet". En tydlig definition om öppet vattensystem för både marint och limniskt vatten i olika geografiska delar i Sverige efterfrågas.

Urvalet av de vattenlevande arterna

Länsstyrelsen ser gärna att Havs- och vattenmyndigheten ser över Västra Götalands förslag på akvatiska invasiva arter inför kommande tillägg till nationella förteckningen. Vi anser att de saknas utifrån arternas invasivitet och förekomster i vårt och andra läns vatten.

Nedan arter föreslås ingå för hanteringsåtgärder:

Stillahavsostrom (*Magallana gigas*). Arten är klassificerad som mycket hög risk (SE) för att vara invasiv men är en art som har så stor spridning längs svenska västkusten att det inte är möjligt att utrota den på ett kostnadseffektivt sätt. Tester inom svenska och norska forskningsstudier visar dock att denna art är möjlig för populationsbegränsning lokalt genom olika rensningsmetoder. Länsstyrelsen anser att denna art, som i likhet med signalkräftan är invasiv och även en lämplig födoresurs, bör ha ett hanteringsprogram för framtida förvaltning. Enligt ett pågående forskningsprojekt ([DynamO - IVL.se](#)) finns det platser i Bohuslän med förekomster på mer än 1000 stillahavsostrom per kvadratmeter vilket är en stor framtida födoresurs. Arten ingår i en översyn av fiskerilagstiftning som förväntas bli färdig 2025. Den nuvarande lagstiftningen hänvisar till markägarens lov för att få plocka vilda ostron, förslaget är att ändra denna till "inhemska ostron" för att på så sätt freda vårt inhemska platta ostron men ger möjlighet att plocka och förvalta den invasiva arten stillahavsostrom.

Blåskrabba (*Hemigrapsus sanguineus*) och **Småprickig penselkrabba** (*Hemigrapsus takanoi*). De asiatiska strandkrabborna är klassificerade som mycket hög risk (SE) för att vara invasiva. Arten har genom främst medborgarforskning visat att arten är etablerad längs hela västkusten och hittills har vårt län mer än 1000 inrapporterade fynd för båda arterna, men detta tror vi är en underskattad siffra i förhållande till kända bestånd av båda arterna i flera områden i vårt län.

Filtsjöpfung (*Didemnum vexillum*). Arten är klassificerad som mycket hög risk (SE) för att vara invasiv och är ett stort problem framför allt som påväxt inom vattenbruket i flera länder i världen. Detta är en art som har börjat etablera sig i vår enda marina nationalpark i Sverige, Kosterhavets Nationalpark på västkusten. I och med att den fortfarande finns i ett mycket begränsat område vore det önskvärt med ett hanteringsprogram för att minimera vidare spridning i nationalparken, förslagsvis kan detta hanteras med en riktad budget inom nationalparkens förvaltningsanslag.

Större rovmärsla (*Dikerogammarus villosus*). Även denna klassificerad som mycket hög risk (SE) för att vara invasiv. Är i dagsläget begränsad till Vättern men sannolikheten är mycket stor att den sprider sig till intilliggande vatten med trailerbåtar, fiskeredskap, kanoter mm. Det behövs ett hanteringsprogram för att minimera vidare spridning till intilliggande vatten samt ett ökat samarbete med Tullverket för att kunna stoppa införsel av nya liknande arter via båtturen från kontinenten, främst trailerbåtar.

Förklaringar (sida 8–10)

Vad gäller återutsättningsförbud för arter på nationella förteckningen önskar Länsstyrelsen förtydligande om hur eventuella hybrider ska hanteras.

Reglering art för art

Brun dvärgmal (*Ameiurus nebulosus*) limnisk

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av brun dvärgmal bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Silverruda (*Carassius gibelio*) limnisk

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av silverruda bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Behov av vägledning finns för tydlig artbestämning då denna art tidigare blandats ihop med ruda och guldfisk och kan hybridisera med karp, guldfisk och ruda. Ska eventuella hybrider hanteras på samma sätt som silverruda med utrotningsåtgärder?

Muksun (*Coregonus muksun*) limnisk-, estuarie- och marin

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av muksun bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Peledsik (*Coregonus peled*) limnisk/bräckt vatten

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av peledsik bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Sydfyrling (*Carssulua helmsii*) limnisk

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av Sydfyrling bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Vattenpest (*Elodea canadensis*) limnisk

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av Vattenpest bör omfattas av hanteringsåtgärder (gärna samordnat med hantering av Smal vattenpest *Elodea nuttallii* som är EU-reglerad). Arten är klassificerad som mycket hög risk (SE) för invasivitet och finns etablerad och spridd i hela Västra Götalands län.

Det står i underlaget att förekomsten i handeln idag är mycket låg. Innefattar detta även e-handeln? Länsstyrelserna har ett behov av vägledning från Havs- och vattenmyndigheten för att hantera tillsyn på e-handeln.

Ansvar för hanteringsåtgärderna för vattenpest är oklar och kräver förtydligande om vad som avses med Länsstyrelsens ansvar för verkställande av hanteringsåtgärder i öppet vattensystem då man hänvisar till anlagda vatten för fastighetsägaren eller motsvarande för denna art.

Amerikansk hummer (*Homarus americanus*) marin

Länsstyrelsen *avstyrker* tillstånd för import av levande hummer.

Amerikansk hummer föreslås kunna importeras levande med tillstånd. Dock är det ytterst få företag (främst två) som står för direktimporten av levande amerikansk hummer, jämfört med de antal företag (yrkesfiskare) och fritidsfiskare som kan påverkas om dessa kommer ut i det fria och påverkar den svenska hummerpopulationen.

Det finns inte några uppgifter om fynd av denna art sedan 2017 samt ingen information ifall det finns en reproducerande population av amerikansk hummer varken på svenska västkusten eller längre norrut i norska vatten. Arten är redan reglerad för att inte kunna förvaras levande i sump i Sverige (HVMFS 2021:7). Förslagsvis kan ett tillägg för avlivning vid upptag av art, vid yrkes- och fritidsfiske, innefattas i samma föreskrift.

Länsstyrelsen anser att det vore bra med en riktad inventering för denna art längs västkusten för att se om det finns en reproducerande population eller om de som hittades fram till 2017 endast var till följd av olaga utsättning/rymning från sump.

Marmorkarp (*Hypophthalmichthys nobilis*) limnisk/bräckt vatten

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av marmorkarp bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Prickig dvärgmal (*Ictalurus punctatus*) limnisk/bräckt vatten

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av prickig dvärgmal bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Väderfiskar (*Misgurnus spp.*) limniska

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av de 12 väderfiskarterna (inklusive hybrider) bör omfattas av utrotningsåtgärder och förutsätter att det räcker med att hitta släktet och inte arten vid tillsyn inom akvariehandeln för att se till att utrotning verkställs. Vägledning för informationsinsatser till akvariehandeln önskas för att nå ut i e-handeln.

Svartmunnad smörbult (*Neogobius melanostomus*)

limnisk/estuarie/marin

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av svartmunnad smörbult bör omfattas av hanteringsåtgärder.

Vidare vill Länsstyrelsen förtydliga att även om arten ännu inte har lika stor spridning som i Östersjön så är den reproducerande i Västra Götaland och sprider sig norrut från Göteborgs skärgård. I artportalen finns 416 fyndrapporter, men då saknas resultat från en inventering som utfördes 2023.

Liksom för storhuvad smörbult (*Bighead goby*) kan försök med utrotningsfiske bli aktuellt om arten går upp i vattendragen i Västra Götaland.

Sjögull (*Nymphoides peltata*) limnisk

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av sjögull bör omfattas av hanteringsåtgärder. Vidare önskar vi få förtydligat om ansvaret för vem som ska verkställa hanteringsåtgärderna i vilka vattensystem.

I Västra Götaland finns arten spridd i två sjöar samt i vattendraget Viskan där cirka 50 bestånd i varierande omfattning återfinns inom Marks kommun.

Puckellax (*Oncorhynchus gorbuscha*) limnisk/marin

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av puckellax bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har haft förekomst av arten 2017, 2021 och 2023. Förtydligande om hantering av eventuella hybrider med lax och öring önskas.

Knölskallelöja (*Pimephales promelas*) limnisk

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av knölskallelöja bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Bighead goby (*Ponticola kessleri*) limniskt, bräckt vatten

Förslagsvis ändra namnet till det svenska som finns i SLU Artfakta, storhuvad smörbult.

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av storhuvad smörbult bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Apelsinläpp (*Rapana venosa*) marin

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av apelsinläpp bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Kinesisk dammussla (*Sinanodonta woodiana*) limnisk

Länsstyrelsen *tillstyrker* förslaget att förekomster av kinesisk dammussla bör omfattas av utrotningsåtgärder. Västra Götaland har ännu inga rapporterade förekomster av arten.

Konsekvensutredning

Beskrivning av berörda aktörer

Länsstyrelsen kommer få en ökad arbetsbelastning i och med nya reglerade arter samt tidigare EU-listade arter och vill lyfta behovet av en långsiktig budget för hanterings- och utrotningsåtgärder. Ett större behov av vägledning från Havs- och vattenmyndigheten kommer behövas för Länsstyrelsens arbete.

Även om mänskliga aktiviteter med spridning av föreslagna arter minskar med hjälp av en nationell reglering av dessa, så är det sannolikt att vissa av de föreslagna arterna ändå kommer öka i omfattning med ökad temperatur. Vikten av att utveckla bra hanterings- och utrotningsmetoder är av största vikt för att kunna hålla nere framtida bestånd i främst områden med höga naturvärden.

Konsekvenser art för art

Nedan följer endast synpunkter på de föreslagna arter som redan finns/har funnits i Västra Götaland. För övriga arter har vi inga synpunkter.

Vattenpest

Länsstyrelsen håller med om att kommande hanteringsåtgärder för vattenpest kommer behöva begränsas till skyddade områden med höga naturvärden.

Amerikansk hummer

Västra Götaland anser inte att arten ska undantas förbuden enligt artikel 7 i EU-förordningen. Vi ser *inte* att ett undantag för tillstånd att importera levande humrar minskar risken för en vidare spridning eller utsättning i vårt län. I och med att inga fynd har gjorts sedan 2017 är det av största vikt att minimera möjligheten för nya utsättningar.

Det verkar svårt att avgöra artens invasivitet i vårt vatten då det är oklart hur beståndet ser ut, om det ens finns ett etablerat reproducerande bestånd i dagsläget.

Svartmunnad smörbult

Utbredningen är inte begränsad till Östersjön utan finns även på västkusten där den nu är etablerad i Västra Götalands län och inte endast i mynningsområden, varför framtida hanteringsåtgärder även bör gälla för detta geografiska område.

Sjögull

Länsstyrelsen håller inte med om att det inte blir några konsekvenser för offentliga aktörer genom en reglering av sjögull då finansiering med LOVA-bidrag kommer försvinna.

Vidare så behövs ett förtydligande som visar på ansvarsfrågan i olika vatten i och med texten: "fastighetsägare som har sjögull i trädgårdsdammar och andra vatten som inte ingår i det öppna vattensystemet".

Puckellax

Länsstyrelsen håller med om vikten av tidig utrotning av arten samt långsiktig planering med riktad budget till Västra Götaland och Halland.

Hur ska man hantera eventuella hybrider mellan puckellax och lax eller öring vid utrotningsåtgärder?

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektören Jörgen Peters med handläggarna Anna Dimming och Klara Jansson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.